

20250207-117-0002

OPENBAAR MINISTERIE

College van procureurs-generaal
Voorzitter

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving

Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T +31 88 699 11 00
www.om.nl

Datum 6 februari 2025
Onderdeel Afdeling Kwaliteitontwikkeling, advisering en toetsing
Ons kenmerk [REDACTED]
Uw kenmerk [REDACTED]
Onderwerp Advies wetsvoorstel ter implementatie van de
herziene milieurichtlijn EU/2024/1203.

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden.

Geachte [REDACTED]

Bij brief van 9 december 2024 heeft u namens de minister van Justitie en Veiligheid het College van procureurs-generaal verzocht te adviseren over het conceptwetsvoorstel ter implementatie van de herziene milieurichtlijn EU/2024/1203. Met het wetsvoorstel worden enkele strafbaarstellingen met betrekking tot milieuverontreiniging uit het Wetboek van Strafrecht (hierna Sr) aangevuld, en komen er twee nieuwe strafbaarstellingen bij voor het in de handel brengen van producten waarvan het gebruik op een grotere schaal aanzienlijke schade van het milieu of levensgevaar van mensen tot gevolg kan hebben. Ook wordt de Wet op de economische delicten (hierna WED) aangevuld, onder meer met een strafverzwaringsgrond als een economisch delict rampzalige milieuschade tot gevolg heeft.

Het College wil de komende jaren meer prioriteit geven aan de opsporing en vervolging van milieucriminaliteit. De met het wetsvoorstel voorgestelde wijzigingen kunnen daaraan bijdragen. Het College staat daarom in beginsel positief tegenover de voorgestelde wijzigingen. In dit advies worden een aantal opmerkingen gemaakt die zien op het principiële karakter van de voorgestelde wijzigingen, de volledigheid van de implementatie van de Richtlijn, de uitleg van enkele nieuwe begrippen en de verwachte uitvoeringsconsequenties.

Milieu als zelfstandig te beschermen rechtsgoed

Het College wijst erop dat de voorgestelde wijzigingen een fundamentele koerswijziging bevatten ten opzichte van het huidige (nationale) recht. Voor het

eerst wordt het strafrecht gebruikt om het milieu als zelfstandig rechtsgoed te beschermen. Het veroorzaken of kunnen veroorzaken van aanzienlijke milieuschade wordt in zichzelf strafbaar gesteld, en niet langer indirect via strafbaarstellingen die zich richten op de bescherming van de openbare gezondheid, leven, veiligheid of eigendom, of de uitvoering van voorwaarden gesteld bij vergunningen, ontheffingen en andere bestuursrechtelijke ordeningsinstrumenten die een zorgplicht in het leven roepen. Het College heeft in een eerder consultatieadvies aangegeven in te stemmen met het beschermen van het milieu als een zelfstandig rechtsgoed, mits daarbij voldoende rekening wordt gehouden met fundamentele strafrechtelijke principes en uitgangspunten.¹ Het onderhavige wetsvoorstel voldoet – niettegenstaande de navolgende opmerkingen – aan deze voorwaarden. Het College verwelkomt daarom deze fundamentele koerswijziging en roept de minister op om hier aandacht aan te besteden in de memorie van toelichting.

Implementatie van de Richtlijn

Het wetsvoorstel strekt tot implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1203. Grotendeels kan het College het standpunt van de minister volgen dat de bestaande strafbaarstellingen, aangevuld met hetgeen is opgenomen in het wetsvoorstel, toereikend zijn om de Richtlijn te implementeren. Op enkele punten heeft het College echter twijfels of de Richtlijn volledig wordt geïmplementeerd. De minister wordt opgeroepen waar nodig het wetsvoorstel aan te vullen.

De belangrijkste twijfels zien op het ontbreken van de strafbaarstelling voor het veroorzaken van rampzalige schade in het Wetboek van Strafrecht. In dit kader zijn twee bepalingen van de Richtlijn (EU) 2024/1203 relevant. Als eerste zijn de lidstaten krachtens artikel 3 lid 2 onder a verplicht om strafbaar te stellen het wederrechtelijke en opzettelijk: "lozen, uitstoten of anderszins brengen van een hoeveelheid materialen of stoffen, energie of ioniserende straling in de lucht, de bodem of het water, waardoor de dood van of ernstig letsel aan personen dan wel aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, bodem of water of aan een ecosysteem, dieren of planten wordt veroorzaakt dan wel dreigt te worden veroorzaakt". In dit citaat zijn met name de onderstreepte woorden 'aanzienlijke schade' van belang. De lidstaat wordt hiermee verplicht het veroorzaken of kunnen veroorzaken van aanzienlijke schade aan lucht, bodem, water, ecosystemen, dieren of planten strafbaar te stellen. Deze verplichting is in het wetsvoorstel verwerkt door het toevoegen van een extra sub aan de artikelen 161quater, 161quinquies, 173a en 173b Sr waardoor het te duchten zijn van

¹ College van procureurs-generaal, Advies bij het initiatiefwetsvoorstel houdende de Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafrecht BES in verband met het strafbaar stellen van ecocide, 10 oktober 2023.

'aanzienlijke milieuschade' ook een strafbaar gevolg is van de blootstelling aan radioactiviteit en het in de bodem, lucht of oppervlaktewater brengen van stoffen. Het te duchten laten zijn van 'aanzienlijke milieuschade' is eveneens opgenomen in de nieuwe strafbaarstellingen van artikel 173c en 173d Sr.

Als tweede zijn de lidstaten krachtens artikel 3 lid 3 verplicht om een gekwalificeerde vorm strafbaar te stellen van de diverse strafbare feiten die in het tweede lid van de Richtlijn worden genoemd. Dit betreft een soort strafverzwarringsgrond die van toepassing is wanneer het strafbare feit heeft geleid tot zeer ernstige gevolgen. Die zeer ernstige gevolgen worden in de Richtlijn omschrijven als: "a) de vernietiging veroorzaken van, of wijdverbreide en aanzienlijke schade die onomkeerbaar of langdurig is veroorzaken aan, een ecosysteem van aanzienlijke omvang of milieuwaarde of een beschermde habitat, of b) wijdverbreide en aanzienlijke schade die onomkeerbaar of langdurig is veroorzaken aan de kwaliteit van lucht, bodem of water." Deze gevolgen worden in de preambule bij de Richtlijn omschreven als 'rampzalige gevolgen'. In de memorie van toelichting bij het onderhavige wetsvoorstel wordt ook meermaals gesproken over 'rampzalige milieuschade'.

De gekwalificeerde strafbaarstelling voor het veroorzaken van rampzalige milieuschade lijkt slechts gedeeltelijk te zijn geïmplementeerd. In artikel 6 lid 1 onder 2 WED wordt de gekwalificeerde vorm strafbaar gesteld voor de milieudelicten die via de WED strafbaar zijn gesteld. Het Wetboek van Strafrecht kent echter niet een vergelijkbare gekwalificeerde strafbaarstelling.

Uit de memorie van toelichting kan worden afgeleid dat de minister van mening is dat met het strafbaar stellen van het veroorzaken van aanzienlijke milieuschade ook het veroorzaken van rampzalige milieuschade strafbaar is gesteld. Zo staat op de eerste pagina van de memorie van toelichting dat het Wetboek van Strafrecht wordt uitgebreid tot situaties waarin de wettelijk omschreven gedragingen "rampzalige milieuschade tot gevolg kunnen hebben", en wordt op p. 3 de verruimde reikwijdte van de artikelen 161quater, 161quinquies, 173a en 173b Sr "korthedshalve ook wel aangeduid als [te zijn gericht op] rampzalige milieuschade". Op p. 14 staat dat het niet nodig is om te voorzien in een wettelijke strafverzwarringsgrond in het Wetboek van Strafrecht voor het veroorzaken van 'rampzalige gevolgen', omdat het strafmaximum voor het te duchten laten zijn van 'aanzienlijke milieuschade' van dezelfde hoogte (artikel 173c Sr) is of hoger (artikelen 161quater en 173a Sr) is dan het strafmaximum dat in de Richtlijn (artikel 5 lid 2 onder b) wordt voorgeschreven voor het veroorzaken van 'rampzalige gevolgen'. In samenhang beschouwd leidt het College uit het bovenstaande af dat de minister van mening is dat onder de strafbaarstellingen in het Wetboek van Strafrecht voor het te duchten laten zijn

van 'aanzienlijke milieuschade' ook het veroorzaken van 'rampzalige gevolgen' moet worden begrepen.

Het College heeft om twee redenen moeite met het standpunt van de minister. In de eerste plaats acht het College het van belang dat de strafbaarstellingen niet alleen qua strafmaximum maar ook qua kwalificatie in overeenstemming zijn met de Richtlijn. Door in het Wetboek van Strafrecht geen aparte, gekwalificeerde strafbaarstelling op te nemen voor het veroorzaken van 'rampzalige gevolgen' kan de gedraging die beantwoord aan de Richtlijnsomschrijving bij een vervolging in Nederland niet als zodanig worden gekwalificeerd. Daardoor blijkt uit de kwalificatie van het strafbare feit niet de ernst van het feit, en is er dus geen sprake van 'fair labelling'.

In de tweede plaats leidt de redenering van de minister tot vragen en onduidelijkheden over de uitleg van de nieuwe strafbaarstellingen. Er zijn belangrijke verschillen tussen het te duchten laten zijn van 'aanzienlijke milieuschade' en het veroorzaken van 'rampzalige gevolgen'. Een eerste verschil is dat het voor de strafbaarstelling van 'aanzienlijke schade' voldoende is dat de schade 'dreigt te worden veroorzaakt' (formulering Richtlijn) of 'te duchten is' (formulering Wetboek van Strafrecht). Hierbij is de dreiging van het gevaar dus voldoende, ook als de negatieve gevolgen niet daadwerkelijk intreden. Voor de gekwalificeerde strafbaarstelling is echter het veroorzaken van 'rampzalige gevolgen' noodzakelijk, waarbij het gevolg dus wel moet intreden. Een tweede verschil is de omvang van de schade die wordt vereist. Bij 'aanzienlijke milieuschade' is de schadedrempel voor strafrechtelijke aansprakelijkheid gezien de preambule van de Richtlijn veel lager dan bij het 'rampzalige gevolgen'. Doordat in de memorie van toelichting 'aanzienlijke milieuschade' regelmatig wordt aangeduid als 'rampzalige milieuschade' ontstaat verwarring. Het is denkbaar dat in de rechtszaal zal worden betoogd dat de schade nog niet is ingetreden, of de veroorzaakte schade nog niet ernstig genoeg is om te spreken van 'rampzalige milieuschade', en dat daarom niet voldaan is aan de eisen van de nieuwe strafbaarstellingen in het Wetboek van Strafrecht wanneer deze worden uitgelegd in het licht van de memorie van toelichting. Dit zou onwenselijk zijn, omdat daarmee de eisen die in het licht van de Richtlijn moeten worden gesteld aan de strafbaarheid van het te duchten laten zijn van 'aanzienlijke milieuschade' veel te hoog worden.

Het College acht het wenselijk als in het Wetboek van Strafrecht alsnog de gekwalificeerde strafbaarstelling van het veroorzaken van 'rampzalige gevolgen' apart wordt opgenomen. Te denken valt aan het toevoegen van een extra sub aan de strafbaarstellingen van in ieder geval de artikelen 161quarter, 173a en 173c Sr (de opzetdelicten) die overeenkomt met hetgeen wordt geregeld in het voorgestelde artikel 6 lid 1 onder 2 WED. Hoewel artikel 3 lid 3 Richtlijn daartoe

niet verplicht, zou een uitbreiding naar de culpoze delicten van artikel 161quinqies, 173b en 173d Sr ook kunnen worden overwogen. Het College kan zich daarbij voorstellen dat de strafmaxima daarbij in overeenstemming met de Richtlijn en de WED worden gebracht. In dat geval zou het opzettelijk te duchten laten zijn van 'aanzienlijke milieuschade' tot een maximale gevangenisstraf van 6 jaren kunnen leiden, terwijl op het opzettelijk veroorzaken van 'rampzalige gevolgen' een maximale gevangenisstraf van 8, 9 of 10 jaren kan worden gesteld. Voor de culpoze delicten kan een vergelijkbare differentiatie worden aangebracht.

Een aandachtspunt van meer technische aard is dat artikel 5 lid 2 onder d Richtlijn vereist dat op de gedragingen als genoemd in artikel 3 lid 2 onder a tot en met l, p, s en t Richtlijn een maximale gevangenisstraf staat van ten minste vijf jaren. Voor zover het gedragingen betreft die strafbaar zijn gesteld via de WED is het dus noodzakelijk dat het aanknopingspunt voor de strafbaarheid is opgenomen in artikel 1 onder 1 WED of artikel 1a onder 1 WED. Alleen in die gevallen is de maximale gevangenisstraf ten hoogste zes jaren (zie artikel 6 lid 1 onder 1 WED). Het College constateert dat in ieder geval voor wat betreft hetgeen is opgenomen in artikel 2 lid 2 onder h Richtlijn twijfels zijn of aan deze voorwaarde is voldaan. Uit artikel 2 lid 2 onder h Richtlijn volgt de verplichting tot strafbaarstelling van scheepseigenaren die hun schip niet laten recyclen in een op een Europese lijst opgenomen faciliteit (de norm zelf staat in artikel 6 lid 2 onder a Verordening 1257/2013). Het College hecht nadrukkelijk belang bij deze strafbaarstelling, omdat er regelmatig sprake is van opsporing en vervolging inzake de onrechtmatige sloop van schepen. Volgens de memorie van toelichting zijn er uitvoeringsvoorschriften opgenomen in de Wet voorkoming verontreiniging door schepen. Het is voor het College niet zonder meer duidelijk aan welke voorschriften de minister refereert, en welke link kan worden gelegd tussen artikel 6 lid 2 onder a Verordening 1257/2013 en de in de artikel 1a onder 1 WED genoemde bepalingen van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen. Er zijn verder ook uitvoeringsvoorschriften voor Verordening 1257/2013 opgenomen in de Regeling vaststelling regels scheepsrecyclinginrichtingen. Ook deze uitvoeringsvoorschriften zien niet direct op de scheepseigenaar. Bovendien wordt als grondslag van deze regeling artikel 9.5.2 Wet milieubeheer genoemd, en die bepaling staat in artikel 1a onder 2 WED (met een strafmaximum van twee jaren). Het College verzoekt om te verhelderen waarom voor deze richtlijnbeepaling geen nadere implementatiewetgeving nodig is.

Nadere toelichting gebruikte begrippen

Met de implementatie van de Richtlijn worden nieuwe, nog niet eerder gebruikte begrippen geïntroduceerd in het Nederlandse strafproces. In het wetsvoorstel en de memorie van toelichting wordt over deze begrippen vrijwel geen aanvullende toelichting gegeven naast hetgeen al in de Richtlijn en de preambule staat. De lidstaten krijgen hiervoor wel de ruimte. De Europese wetgever verwacht (blijkens

de preambule) van de lidstaten dat zij "de desbetreffende strafrechtelijke delicten nauwkeuriger definiëren". Door het ontbreken van een aanvullende toelichting blijven er veel vragen bestaan over de precieze betekenis van de nieuwe begrippen. Uiteindelijk zal er uiteraard ook in de praktijk een nadere uitleg moeten worden gegeven aan de wettelijke begrippen. Het gebrek aan handvatten in de wetsgeschiedenis zal de discussie hierover echter bemoeilijken. Het is voorzienbaar dat het hierdoor langer gaat duren om strafzaken die zijn gebaseerd op de nieuwe strafbaarstellingen definitief af te doen. Ook is het voorzienbaar dat er sneller artikel 12 Sv-klachten worden ingediend als het openbaar ministerie besluit tot een sepot na aangifte, vanwege onduidelijkheid over de reikwijdte van de strafbaarstellingen. Het College verzoekt de minister daarom een nadere invulling en nauwkeurigere definitie te geven van de in het wetsvoorstel gebruikte begrippen, zeker voor zover deze begrippen tot nu toe nog niet bekend waren in het Nederlandse strafrecht. In dit kader kan nog worden opgemerkt dat de in de Richtlijn gebruikte begrippen weliswaar autonoom Europees recht zijn en daardoor eventueel een van het nationale recht van de lidstaten afwijkende invulling kunnen krijgen in de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie, maar dit mag er niet aan in de weg staan dat de minister voldoende duiding en houvast geeft over de uitleg van nieuwe Nederlandse strafbaarstellingen.

Het eerste begrip dat nadere toelichting behoeft is het begrip 'ecosysteem'. Met artikel 90decies wordt een definitie van ecosysteem opgenomen in het Wetboek van Strafrecht. Deze definitie is letterlijk overgenomen uit artikel 2 lid 2 onder c Richtlijn. In de memorie van toelichting wordt een korte toelichting gegeven die zeer nauw aansluit op hetgeen over ecosysteem is toegelicht in de preambule bij de Richtlijn. Er worden enkele voorbeelden gegeven van wat geen ecosysteem is (bijenkorf, mierenhoop, boomstronk), zonder positieve voorbeelden van ecosystemen. Hierdoor blijft onduidelijk wat precies met ecosysteem wordt bedoeld. Dat geldt eveneens voor een tweede milieubegrip in het wetsvoorstel dat niet nader wordt toegelicht: 'milieuwaarde'. In het kader van een nadere definitie zou ook kunnen worden toegelicht hoe de omvang van een ecosysteem kan worden vastgesteld, zodat daaruit kan worden afgeleid wanneer er sprake is van een 'ecosysteem van aanzienlijke omvang' (dat is opgenomen in de omschrijving van de 'rampzalige gevolgen' in artikel 6 lid 1 onder 2 WED).

Een tweede begrip om nader toe te lichten is 'grotere schaal'. Dit begrip wordt gebruikt in de nieuwe strafbaarstellingen voor het verkopen of te koop aanbieden van waren waarvan het gebruik 'op grotere schaal' de uitstoot van (schadelijke) stoffen tot gevolg heeft. Allereerst valt op dat in de memorie van toelichting wordt gesproken over 'grootschalige gebruik' en zelfs 'grootschalige gebruik op een grotere schaal'. Dit is verwarrend, omdat in het dagelijkse spraakgebruik 'grootschalig' een andere connotatie heeft dan 'op grotere schaal'. Daar komt bij dat in de memorie van toelichting de opmerking in de preambule over 'op grotere

schaal' wordt herhaald, waarbij wordt opgemerkt dat er ook strafbaarheid kan zijn als een op de "Europese markt gebracht product slechts door een klein aantal personen wordt gebruikt, maar dit gebruik toch aanzienlijke schade aan het milieu of de menselijke gezondheid zou kunnen veroorzaken". De vraag rijst vervolgens wanneer er met inachtneming van dit voorbeeld geen grotere schaal is. Is dat uitsluitend als de betreffende waren aan een gering aantal personen zijn verkocht, en bij dit geringe gebruik de schade (nog) niet kan worden aangemerkt als aanzienlijk? En wordt dit dan ook met 'grootschalig' bedoeld?

Een derde begrip waarvoor een nadere toelichting wenselijk is, is 'aanzienlijke schade'. Weliswaar wordt in navolging van artikel 3 lid 6 van de Richtlijn in de memorie van toelichting nog overwogen dat voor het bepalen van de omvang van de schade rekening kan worden gehouden met "(i) de referentietoestand van het aangetaste milieu, (ii) de vraag of de schade van lange, middellange of korte duur is, (iii) de ernst van de schade en (iv) de omkeerbaarheid van de schade". Daarmee blijft echter in het midden wanneer schade moet worden aangemerkt als aanzienlijk, en welke schade onder deze drempel blijft. Een nadere toelichting zou vorm kunnen krijgen aan de hand van voorbeelden – waarbij kan worden aangenomen dat de gedraging wederrechtelijk is. Is met de vernieling van een dassenburcht aanzienlijke schade aan een ecosysteem of dieren te duchten of toegebracht? Is met het omkappen van een eeuwenoude, iconische boom aanzienlijke schade aan planten te duchten of toegebracht? Is met de lozing van giftige stoffen – zoals niet-toegelaten gewasbestrijdingsmiddelen of zeer zorgwekkende stoffen als arseen en lood – in een meer dat leidt tot vissterfte in dat meer aanzienlijke schade aan de kwaliteit van oppervlaktewater of aan dieren te duchten of toegebracht? Is met het (voor de duidelijkheid: wederrechtelijk) in de grond brengen van substantiële hoeveelheden (kunst)mest aanzienlijke schade aan de kwaliteit van de bodem of aangrenzend oppervlaktewater te duchten of toegebracht? Is met het dumpen van autobanden in een beschermd natuurgebied aanzienlijke schade aan de kwaliteit van de bodem of aan planten en dieren te duchten of toegebracht?

In het verlengde hiervan is het vierde begrip dat toelichting behoeft de uitleg van wat tot nu toe aangeduid is als 'rampzalige gevolgen'. In de Richtlijn en artikel 6 lid 1 onder 2 WED staat in de omschrijving dat hier sprake van is bij 'wijdverbreide en aanzienlijke schade die onomkeerbaar of langdurig is'. In de memorie van toelichting wordt opgemerkt dat begrippen als 'wijdverbreid' en 'onomkeerbaar' in de Richtlijn niet nader zijn gedefinieerd. Het is prettig dat vervolgens een korte aanvullende toelichting wordt geboden. Zo wordt over wijdverbreid opgemerkt "dat de milieuschade zich moet uitstrekken over een groot gebied of over een groot aantal mensen, dieren, planten of andere onderdelen van het milieu". Toch laat dit nog steeds de nodige vragen open. Wat is dan een groot gebied? Wat zijn een groot aantal mensen of dieren? Ook hierbij

zouden voorbeelden kunnen helpen om te verduidelijken wanneer hiervan sprake is. Is het lozen van giftige stoffen in een rivier wat leidt tot de sterfte van duizend vissen een rampzalig gevolg? Is het gebruik van vervuilde grond voor het ophogen van de grond waarop een woonwijk wordt gebouwd waardoor planten in die wijk niet willen groeien een rampzalig gevolg? Is het slopen van een schip op een strand in India waardoor giftige stoffen de bodem van het strand en zee indringen een rampzalig gevolg? Is het op de markt brengen van honderdduizend auto's die meer stikstof uitstoten dan wettelijk toegelaten een rampzalig gevolg? Is het in Nederland binnensmokkelen van tien slagstanden van olifanten een rampzalig gevolg?

Overige opmerkingen

Het College constateert dat er in de strafbaarstelling van artikel 173d Sr een woord lijkt te zijn weggefallen. Verondersteld wordt dat het de bedoeling van de minister is om strafbaar te stellen "degene aan wiens schuld te wijten is dat wederrechtelijk waren **worden** verkocht of te koop worden aangeboden".

Uitvoeringsconsequenties

Het College verwacht dat het voorliggende wetsvoorstel de komende jaren kan bijdragen aan een versterkte opsporing en vervolging van milieucriminaliteit. Ook artikel 1.6, 1.7 en 1.7a Omgevingswet en het daarop gebaseerde Besluit activiteiten leefomgeving bieden aangescherpte milieunormen die kunnen leiden tot strafrechtelijke aansprakelijkheid. De verwachting binnen het openbaar ministerie is dat dit nieuwe normenkader de komende jaren in het algemeen gaat leiden tot meer aangiften en meer afdoeningsbeslissingen. De verwachting is ook dat de resulterende milieustrafzaken complex en groot kunnen zijn. In dit verband is nog van belang dat de minister van Justitie en Veiligheid de Tweede Kamer bij brief van 14 november 2024 heeft geïnformeerd dat het kabinet € 3 miljoen zal investeren in de versterkte aanpak van milieucriminaliteit, onder andere in het kader van de implementatie van de herziene milieurichtlijn, en dat een deel van die financiële versterking bedoeld is om extra officieren van justitie en parketsecretarissen te werven.²

Specifiek met betrekking tot het onderhavige wetsvoorstel ter implementatie van de herziene milieurichtlijn is de verwachting dat de nieuwe strafbaarstellingen van artikel 173c en 173d Sr (en het nieuw te beschermen rechtsgoed in de artikelen 161quater, 161quinquies, 173a en 173b Sr) zullen leiden tot extra aangiften. Op dit moment kan het College geen goede inschatting maken van het aantal extra strafzaken dat moet worden behandeld vanwege deze (voor Nederland) nieuwe strafbare die volgen uit het voorliggende wetsvoorstel. Het College verwacht

² Kamerstukken II 2024/25, 36600 VI, nr. 32, p. 4.

evenwel dat de gevolgen hiervan kunnen worden opgevangen met de versterkingen die de minister van Justitie en Veiligheid reeds heeft aangekondigd. Na inwerkingtreding van het voorstel zal het openbaar ministerie de extra instroom van zaken, en ook de eventuele toename van artikel 12 Sv-klachten, gedurende enige tijd te monitoren om te bezien of deze verwachting in de praktijk wordt bewaarheid.

De Richtlijn vereist tevens de verstrekking van analyses en statistische gegevens aan de Europese Commissie. Deze gegevens kunnen in beginsel uit de systemen van het openbaar ministerie worden gehaald, en kunnen daarom zonder extra kosten worden verstrekt.

Hoogachtend,

[REDACTED]

20250207.117.0011

OPENBAAR MINISTERIE

PostNL
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

RX4CC - #X830X0X#00#0000#

Gezien scankamer
JenV

- 7 FEB. 2025

FMHaaglanden

07 FEB. 2025

Ontvangen